

6–7 Yaş Çocuklarının Resimlerden Oluşturdıkları Öykülerdeki Dil Yapıları

Canan YILDIZ ÇİÇEKLER

ÖZET

Bu araştırmanın genel amacı; “Okulöncesi eğitim kurumlarına devam eden 6 yaş ve ilköğretim birinci sınıflara devam eden 7 yaş grubundaki çocukların serbest resim çalışmalarında yaptıkları resme dayalı olarak anlattıkları öykülerde kullandıkları sıfat, zarf, isim tamlamaları ve cümle yapıları; yaş, cinsiyet ve sosyo-ekonomik düzeyleri açısından farklılaşmakta mıdır?” sorusuna yanıt aramaktır. Araştırmanın örneklemini, anasınıfından 36 (18 kız;18 erkek), ilköğretim 1. sınıftan 36 (18 kız;18 erkek) olmak üzere toplam 72 çocuktan oluşmaktadır. Çalışma çocuklara, birbirlerinden etkilenmelerini önlemek amacıyla, bireysel olarak ve sessiz bir odada uygulanmıştır. Araştırmanın uygulama boyutunda odaya alınan her çocuktan serbest resim yapması istenmiştir.

Araştırma sonucunda, örneklem grubunda bulunan kız çocukların sıfatları erkek çocuklarından daha fazla kullandıkları saptanmıştır. Öykülerdeki sıfatlar yaş değişkeni açısından incelendiğinde ise, yedi yaşındaki çocukların altı yaşındaki çocuklardan daha fazla sıfatları kullandıkları görülmüştür. Ayrıca sosyo-ekonomik düzey değişkeni açısından da sıfat kullanımlarında alt, orta ve üst sosyo-ekonomik düzeydeki çocuklar arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Çocukların zarf kullanımları ile cinsiyet değişkeni incelendiğinde, erkek çocukların zarfları kız çocuklarından daha fazla kullandıkları sonucu elde edilmiştir. Öykülerdeki zarflar yaş değişkeni açısından incelendiğinde, altı yaşındaki çocuklar yedi yaşındaki çocuklardan daha fazla zarfları kullanırken, sosyo-ekonomik düzey değişkeni açısından bakıldığında ise, üst sosyo-ekonomik düzeydeki çocukların daha fazla zarf kullandıkları görülmüştür. Çocukların isim tamlaması ve cümle yapılarını kullanımları ile cinsiyetleri arasındaki farklılık incelendiğinde, kız ve erkek çocuklar arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır. Çocukların öykülerde hem isim tamlamasını hem de cümle yapılarını kullanımları yaş değişkeni açısından incelendiğinde, yedi yaşındaki çocukların altı yaşındaki çocuklardan daha fazla kullandıkları görülmüştür. İsim tamlaması ve cümle yapılarının kullanımı sosyo-ekonomik düzey değişkeni açısından incelendiğinde ise, üst sosyo-ekonomik düzeydeki çocuklar daha fazla kullanmışlardır.

ANAHTAR SÖZCÜKLER

Çocuk, dil gelişimi, okulöncesi eğitim, ilköğretim, öykü, resim.